

Державна архівна служба України

Миколаївська обласна державна
адміністрація

Державний архів
Миколаївської області

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РАДИ

18.12.2015 № 12

м.Миколаїв

Голова – Левченко Л.Л.

Секретар – Мельник М.О.

Присутні члени науково-методичної ради: Колесник Н.А., Климова Л.С., Пікуль Г.Б., Серединський О.В., Чернова С.П., Тригуб О.П., Котляр І.В., Сидоренко А.І.

Порядок денний:

1. Розгляд та обговорення ініціативних інформувань «До 220-річчя з часу заснування с. Дмитрівка Березанського району», «До 175-річчя з часу заснування с. Миколаївка Казанківського району», «До 220-річчя з часу заснування с. Краснопілля Врадіївського району», «До 40-річчя з часу заснування м. Южноукраїнськ Арбузинського району», «До 105-річчя з часу заснування смт Кудрявцівка Веселинівського району», «До 85-річчя з часу заснування с. Шевченкове Жовтневого району».

Доповідає: Мельник М.О.

2. Розгляд та обговорення електронного макету видання «Еврейские земледельческие колонии Херсонской губернии (XIX – начало XX вв.)», укладеного В.В.Щукінім та А.Н.Павлюком.

Доповідає: Мельник М.О.

3. Розгляд та затвердження експозиційного плану документальної он-лайнної виставки «До 215-ї річниці відкриття й освячення в Миколаєві Старокупецької церкви Різдва Пресвятої Богородиці (нині кафедральний собор Різдва Пресвятої Богородиці)».

Доповідає: Мельник М.О.

4. Розгляд та затвердження експозиційного плану фотодокументальної он-лайнної виставки «Керівники архівних установ Миколаївської області».

Доповідає: Мельник М.О.

5. Розгляд та затвердження експозиційного плану фотодокументальної он-лайнної виставки «З історії Мигіївського коледжу Миколаївського національного аграрно-

го університету (до 125-річчя в з часу заснування у с. Мигія Ольгинсько-Скаржинської сільськогосподарської школи)».

Доповідає: Мельник М.О.

б. Розгляд та обговорення проекту Методичних рекомендацій з з укладання планово-звітної документації трудовими архівами Миколаївської області.

Доповідає: Мельник М.О.

1. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання документів на 2015 рік підготовлено ініціативні інформування «До 220-річчя з часу заснування с. Дмитрівка Березанського району», «До 175-річчя з часу заснування с. Миколаївка Казанківського району», «До 220-річчя з часу заснування с. Краснопілля Врадівського району», «До 40-річчя з часу заснування м. Южноукраїнськ Арбузинського району», «До 105-річчя з часу заснування смт Кудрявцівка Веселинівського району», «До 85-річчя з часу заснування с. Шевченкове Жовтневого району».

Тексти ініціативних інформувань додаються.

ВИСТУПИЛИ:

Колесник Н.А. - заступник директора держархіву з основної діяльності.

Виступаюча зазначила, що в ініціативних інформуваннях викладено відомості з фондів «Редакційна колегія тому „Історії міст і сіл Української РСР. Миколаївська область.» (щодо часу заснування населеного пункту, перших поселенців тощо), релігійних установ дорядянського періоду, Миколаївського міського статистичного комітету (за картками суцільного перепису селянських господарств 1917 року), Миколаївського губернського виконкому (створення комітетів взаємодопомоги, виконання продрозкладки, врожайність на території губернії, діяльність комітетів допомоги голодуючим; діяльність навчальних, освітніх та лікарських установ та ін.), повітових та волосних виконкомів (про вилучення церковних цінностей, боротьбу з куркульством (конфіскацію майна), про землевпорядкування, організацію сільськогосподарських кооперативів, майстерень, роботу шкіл, установ охорони здоров'я та соціального забезпечення), окружних та районних виконкомів (про проведення примусової колективізації, діяльність КНС, закриття релігійних закладів, сільськогосподарське, житлове, шкільне та шляхове будівництво, діяльність пунктів ліквідації неписьменності, роботу шкіл, хат-читалень, сільбудів, бібліотек, дитячих будинків, лікарень, медичних пунктів та дитячих харчувальних пунктів), сільських Рад (протоколи загальних зборів селян, членів КНС і комітетів взаємодопомоги, звіти про їх роботу, відомості про особовий склад цих організацій), Миколаївської обласної комісії з обліку збитків і злодіянь, вчинених німецько-фашистськими загарбниками та їх співниками (відомості про збитки, заподіяні нацистами підприємствам, колгоспам, радгоспам, МТС і громадянам області; інформація про час створення того чи іншого підприємства (організації), наявність майна до окупації, а також понесені збитки: зруйновані будівлі, знищених або вивезених тварин та птахів та інше), фонду відділу державних архівів УНКВС по Миколаївській області (хронологічні довідки про період окупації населених пунктів, укладені сільрадами, які містять інформацію про період окупації, кількість жителів, насильно вивезених на примусові роботи до Німеччини та країн Західної Європи, кількість мешканців, вбитих під час окупації, відомості про загиблих на початку окупації та при звільненні населених пунктів червоноармійців, дані про збитки, завдані сільрадам, а також акти, що підтверджують факти масових розстрілів єврейського населення), а також фондів колгоспів, радгоспів тощо.

Запропонувала схвалити тексти ініціативних інформувань та рекомендувати до направлення до архівних секторів відповідних райдержадміністрації та районних рад, а також до розміщення на офіційному веб-сайті держархіву у рубриці «З історії населених пунктів».

ВИРШИЛИ:

1.1. Схвалити тексти ініціативних інформувань та рекомендувати до направлення до архівних секторів відповідних райдержадміністрації та районних рад для ознайомлення та використання, а також до розміщення на офіційному веб-сайтові держархіву у рубриці «З історії населених пунктів».

2. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що на розгляд науково-методичної ради подано електронний макет видання «Еврейские земледельческие колонии Херсонской губернии (XIX – начало XX вв.)», укладеного В.В.Щукіним та А.Н.Павлюком.

Електронний макет видання додається.

ВИСТУПИЛИ:

Левченко Л.Л. - директор держархіву.

Виступаюча зазначила, що запропоноване монографічне дослідження є багато в чому унікальним для сучасної вітчизняної історіографії. Остання значна робота з цього питання була опублікована у 30-х рр. XX ст. За період, що минув з того часу, зазнали суттєвих змін погляди на історичне значення та наслідки єврейської аграрної колонізації у південноукраїнському регіоні. Зокрема, на підставі аналізу традиційних та нововиявлених історичних джерел дослідниками переконливо спростовано традиційні погляди стосовно неефективності єврейського землеробства. Численні статистичні дані свідчать про те, що реальні позитивні результати цієї колонізації виявилися лише наприкінці XIX – початку XX ст., коли російські урядові установи втратили інтерес до єврейських землеробських колоній, припинивши тактику дріб`язкової некваліфікованої їх опіки.

Авторами широко використано значний масив документів державних архівів Миколаївської, Одеської та Херсонської областей, статистичні дані різного походження; в якості наративних джерел задіяно матеріали тогочасної преси, публіцистики, спогади та свідчення тощо. Багато джерел уперше вводяться у науковий обіг.

У монографії детально висвітлено історію та хід єврейської землеробської колонізації, трансформацію системи управління колоніями та обштинного самоврядування, проблеми розвитку освіти, релігійного життя, охорони здоров`я, демографічної ситуації тощо. Особливу увагу приділено аналізу господарсько-економічного розвитку єврейських землеробських колоній. Аналіз такого рівня здійснено вперше за всю півторасторічну історію дослідження цього питання.

Монографія В.В.Щукіна та А.М.Павлюка «Еврейские земледельческие колонии Херсонской губернии (XIX –начало XX вв.)». поза сумнівом, має стати визначним явищем у розвиткові вітчизняної історичної юдаїки та історичної регіоналістики. До монографічного дослідження подано позитивні рецензії докторів історичних наук Н.О.Рижевої, Л.Л.Левченко, Є.Г.Сінкевича.

Запропонувала схвалити електронний макет видання «Еврейские земледельческие колонии Херсонской губернии (XIX –начало XX вв.)», укладеного В.В.Щукіним та А.Н.Павлюком, та рекомендувати до друку.

ВИРШИЛИ:

2.1. Схвалити електронний макет видання «Еврейские земледельческие колонии Херсонской губернии (XIX –начало XX вв.)», укладеного В.В.Щукіним та А.Н.Павлюком, та рекомендувати до друку.

3. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання документів на 2015 рік підготовлено документальну он-лайнову виставку «До 215-ї річниці відкриття й освячення в Миколаєві Старокупецької церкви Різдва Пресвятої Богородиці (нині кафедральний собор Різдва Пресвятої Богородиці)».

Експозиційний план виставки додається.

ВИСТУПИЛИ:

Пікуль Г.Б. – головного зберігача фондів.

Виступаюча зазначила, що церкву в ім'я Різдва Пресвятої Богородиці у м. Миколаїв було збудовано коштом миколаївських купців (через це вона отримала назву Купецької, а згодом – Старокупецької) й освячено 1800 року. Розташований храм у центрі міста, на розі вул. Лягіна (колишня Різдвяна) та вул. Потьомкінська (колишня Купецька). У 30-х роках ХХ ст. церкву було закрито, у приміщенні було розміщено гарнізонний будинок офіцерів. 1992 року храм було передано релігійній громаді УПЦ МП.

До експозиційного плану виставки включено 22 документи за 1855-1930 рр.: з відомостями про роки збудування та освячення храму, кількість парафіян у різні роки, описи майна церкви тощо.

Запропонувала затвердити експозиційний план виставки та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву.

ВИРІШИЛИ:

3.1. Затвердити експозиційний план документальної он-лайнової виставки «До 215-ї річниці відкриття й освячення в Миколаєві Старокупецької церкви Різдва Пресвятої Богородиці (нині кафедральний собор Різдва Пресвятої Богородиці)» та рекомендувати для оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву.

4. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання документів на 2015 рік підготовлено фотодокументальну он-лайнову виставку «Керівники архівних установ Миколаївської області».

Експозиційний план виставки додається.

ВИСТУПИЛИ:

Климова Л.С. – діловод відділу організаційної, кадрової та режимно-секретної роботи.

Виступаюча зазначила, що до експозиційного плану виставки включено 53 документи за 1938-2006 рр.: списки, анкети, особові справи очільників архівних установ області (міських та районних, галузевих), їхні біографічні довідки та фотографії.

Запропонувала затвердити експозиційний план виставки та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву.

ВИРІШИЛИ:

4.1. Затвердити експозиційний план фотодокументальної он-лайнової виставки «Керівники архівних установ Миколаївської області» та рекомендувати для оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву.

5. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання документів на 2015 рік підготовлено документальну он-лайнову виставку «З історії

Мигіївського коледжу Миколаївського національного аграрного університету (до 125-річчя в з часу заснування у с. Мигія Ольгинсько-Скаржинської сільськогосподарської школи)».

Експозиційний план виставки додається.

ВИСТУПИЛИ:

Сидоренко А.І. – доцент кафедри діловодства та інформаційних систем Миколаївської філії Київського Національного університету культури і мистецтв, к.п.н.

Мигіївський коледж Миколаївського національного аграрного університету – один з найстаріших сільськогосподарських закладів на півдні України. 1890 року почала працювати Ольгинсько-Скаржинська сільськогосподарська школа, заснована й фінансована протягом перших п'яти років поміщиком Й.П.Скаржинським (названа була на честь його померлої дружини Ольги), потім він передав навчальний заклад до державної власності у розпорядження Головного управління землеустрою та землеробства. 1913 року школу було перетворено у Ольгинсько-Скаржинське нижче сільськогосподарське училище, а на початку 1920-х років – у Мигіївський сільськогосподарський технікум рільництва. 1955 року його було перейменовано на сільськогосподарський технікум, 1959 року до нього було приєднано третє відділення радгоспу ім. 25 жовтня, 1964 року навчальний заклад став іменуватися Мигіївським радгоспом-технікумом.

1998 року радгосп-технікум отримав найменування «Мигіївський державний аграрний технікум», 2003 року увійшов до структури Миколаївського державного аграрного університету. На підставі наказу Міністерства аграрної політики України від 17 березня 2004 року № 86 "Про перейменування структурних підрозділів Миколаївського державного аграрного університету" технікум перейменовано в Мигіївський коледж Миколаївського державного аграрного університету.

Виступаюча зазначила, що до експозиційного плану виставки включено 30 документів за 1926-1986 рр.: статут, штатні розписи Мигіївського сільськогосподарського технікуму за різні роки, відомості про кількісний склад студентів, документи щодо реорганізації навчального закладу, звіти про роботу технікуму, про виобництво продукції рільництва та тваринництва тощо.

Запропонувала затвердити експозиційний план виставки та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайті держархіву.

ВИРІШИЛИ:

5.1. Затвердити експозиційний план документальної он-лайнної виставки «3 історії Мигіївського коледжу Миколаївського національного аграрного університету (до 125-річчя в з часу заснування у с. Мигія Ольгинсько-Скаржинської сільськогосподарської школи)» та рекомендувати для оприлюднення на офіційному веб-сайті держархіву.

6. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи науково-дослідної та методичної роботи держархіву на 2015 рік підготовлено проект «Методичних рекомендацій з укладання планово-звітної документації трудовими архівами Миколаївської області», укладений заступником директора держархіву з основної діяльності Н.А.Колесник.

Методичні рекомендації розроблені відповідно до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи», наказу Міністерства юстиції України від 27 травня 2015 року № 797/5 «Про затвердження Положення про організацію роботи архівів» з метою регламентації організаційної роботи трудових архівів і уніфікації планово-звітної документації.

Текст проекту методичних рекомендацій додається.

ВИСТУПИЛИ:

Колесник Н.А. - заступник директора держархіву з основної діяльності.

Виступаюча зазначила, що до мережі установ архівної галузі області входять 23 архіви, з них: 18 об'єднаних трудових архівів сільських, селищних, міських рад, 5 трудових архівів при сільських радах (без права юридичної особи).

Законами України «Про Національний архівний фонд та архівні установи», «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено роль і місце архівних установ для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових та інших правовідносин юридичних і фізичних осіб, що не належать до Національного архівного фонду. Підзаконними актами визнано порядок роботи трудових архівів, їх основні завдання та механізми здійснення їх функцій. Проте, на сьогоднішній день не розроблені єдині форми планів та звітів роботи даних архівних установ, що, в свою чергу, ускладнює здійснення контролю за діяльністю цих архівів та надання методичної допомоги з боку керівників архівних секторів райдержадміністрацій.

Методичні рекомендації мають два розділи: «Планування роботи трудового архіву» та «Облік праці, контроль за роботою і звітність».

Керівникам об'єднаних архівів сільських, селищних, міських рад запропоновано переліки як планової, так звітної документації.

До планових документів віднесені: план розвитку архівної справи (умовно – ф. 101); план-звіт роботи архіву (умовно – ф. 110). До звітних документів віднесені: план-звіт роботи архіву (умовно – ф. 110); звіт про виконання плану розвитку архівної справи (умовно – ф. 201); паспорт архівної установи (умовно - ф. 202); звіт про мережу архівних установ (умовно – ф. 207); звіт про роботу трудового архіву за рік (умовно – ф. 209); звіт про створення та організацію роботи трудових архівів (умовно – ф. 212). До планів та звітів додаються роз'яснення щодо складання зазначених документів.

Пропонований проект Методичних рекомендацій має на меті покращення стану роботи з оформлення запитів фізичних та юридичних осіб у держархіві області, архівних секторах райдержадміністрацій, архівних відділах міських рад та уніфікацію форм надання архівної інформації.

Левченко Л.Л. - директор держархіву.

Запропоновані до розгляду методичні рекомендації дозволять покращити, в цілому, діяльність трудових архівів, унормують організаційні процеси та сприятимуть підвищенню кваліфікаційного рівня керівників цих архівів.

Запропонувала схвалити проект Методичних рекомендацій з оформлення відповідей на запити та рекомендувати для затвердження директором держархіву.

ВИРШИЛИ:

6.1. Схвалити проект Методичних рекомендацій з укладання планово-звітної документації трудовими архівами Миколаївської області та рекомендувати для затвердження директором держархіву.

Голова

Л.Л.Левченко

Секретар

М.О.Мельник